

X EUROPEJSKI KONGRES SAMORZĄDÓW

3-4 marca 2025

„GLOBALNE WYZWANIA – LOKALNE ROZWIĄZANIA”

Aktualne problemy o charakterze horyzontalnym i zasięgu globalnym, takie jak zmiany klimatyczne, transformacja energetyczna, gospodarka odpadami itp., z którymi dziś mierzą się społeczności lokalne - mogą być rozwiązywane szybciej i efektywniej przy wykorzystaniu efektu synergii, wymiany dobrych praktyk i współpracy w ramach sieci kontaktów. Takim forum jest niewątpliwie jubileuszowa, X edycja Europejskiego Kongresu Samorządów, do udziału w której serdecznie zapraszamy!

Zygmunt Berdychowski
Przewodniczący Rady Programowej
Forum Ekonomicznego

Sesja plenarna
„Przyszłość idei decentralizacji
w zmieniającym się świecie”

Jerzy Buzek
Europeoseł

Marcin Kuchciński
Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

X EUROPEJSKI KONGRES SAMORZĄDÓW

3-4 MARCA 2025

- ✓ **Miejsce spotkań liderów samorządowych oraz elit regionalnych,**
a także przedstawiciele administracji centralnej, świata biznesu, kultury, nauki, NGO oraz mediów
- ✓ **Największe i najważniejsze wydarzenie**
z udziałem władarzy europejskich regionów organizowane w Polsce
- ✓ **Platforma wymiany dobrych praktyk,**
a także budowania i pogłębiania współpracy pomiędzy samorządami
- ✓ **Przestrzeń, w której przenika się lokalny wymiar samorządu z europejskimi trendami rozwoju i współpracy**
- ✓ **Europejski Kongres Samorządów wywodzi się z Forum Ekonomicznego**
– corocznie stawia przed sobą cel rozwijania wątków samorządowych w ponad 250 wydarzeniach

Pekka Komu

Business Development
Manager, Przewodniczący
Zarządu Regionu Päijät-
Häme, LADEC, Finlandia

Krzysztof Gawkowski

Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Cyfryzacji,
Ministerstwo Cyfryzacji

**Francisco Javier
Ayala Ortega**

Burmistrz, Rada Miasta
Fuenlabrada, Hiszpania

Willie Sullivan

Starszy Dyrektor, Electoral
Reform Society, Wielka Brytania

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

X Europejskiego Kongresu Samorządów

Program obejmuje ponad 250 wydarzeń: bloków programowych, paneli dyskusyjnych, warsztatów, wykładów, prezentacji. debaty Kongresu poruszają między innymi problemy współczesnej urbanistyki, mechanizmów rozwoju miast i regionów, finansowania inwestycji, zarządzania miastem, ochrony środowiska, polityki zdrowotnej oraz działań samorządów w nowej rzeczywistości.

Program Kongresu będzie realizowany na piętnastu ścieżkach tematycznych, takich jak:

GOSPODARKA I FINANSE, SPOŁECZEŃSTWO, ZIELONA ENERGIA, ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ, WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA, KULTURA I EDUKACJA ORAZ ZDROWIE.

2500 gości - liderów samorządowych oraz elit regionalnych, przedstawicieli administracji państwowej, świata biznesu, kultury, NGO, mediów z krajów Europy Środkowej i Wschodniej.

Łukasz Smółka
Marszałek Województwa
Małopolskiego

Paweł Gancarz
Marszałek Województwa
Dolnośląskiego

Adam Struzik
Marszałek Województwa
Mazowieckiego

Marcin Kuchciński
Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

POPPRZEDNIE EDYCJE

Europejskiego Kongresu Samorządów

Pierwsze pięć edycji europejskiego Kongresu samorządów odbywały się wiosną w Krakowie, natomiast szósta, siódma, ósma i dziewiąta – na Warmii i Mazurach, w Mikołajkach.

Ostatnia, IX edycja Europejskiego Kongresu Samorządów odbyła się w dniach 4-5 marca 2024 w Hotelu Gołębiowski w Mikołajkach. Hasło przewodnie Kongresu brzmiało „Przyszłość idei decentralizacji w zmieniającym się świecie”.

W Kongresie wzięło udział 2100 uczestników z 35 krajów. Program merytoryczny Kongresu składał się z ponad 250 wydarzeń – sesji plenarnych, paneli dyskusyjnych, warsztatów, rozmów ze znanymi postaciami życia społecznego, gospodarczego i politycznego oraz prezentacji książek. Wydarzenia odbywały się na 13 ścieżkach tematycznych m.in. takich jak: Gospodarka, Samorząd Przyszłości, Ochrona Środowiska, Biznes i Zarządzanie, Finanse czy Społeczeństwo. Przebieg konferencji był relacjonowany przez dziennikarzy z 43 redakcji.

2100 GOŚCI

674 Samorządowców

37 Prezydentów

135 Burmistrzów

65 Starostów

131 Wójtów

250 Wydarzeń

43 Redakcje

35 Kraje

17 Ścieżek Tematycznych

MEDIA

o Europejskim Kongresie Samorządów

„Europejski Kongres Samorządów to mnóstwo ważnych paneli i dyskusji, podczas których poruszane są kluczowe wątki w zakresie kompetencji i przyszłości samorządu. Zaproszeni goście z Polski i z zagranicy podejmują kluczową debatę dotyczącą tego, co dla wszystkich społeczności jest najważniejsze, a konkretnie roli, jaką ma pełnić jednostka samorządu terytorialnego w rozwoju całego państwa.”

„Europejski Kongres Samorządów to 12 ścieżek tematycznych obejmujących ponad 120 wydarzeń. Tematy Kongresu to m.in.: Biznes i Zarządzanie, Finanse, Forum Kultury Regionów, Gospodarka, Ochrona Środowiska, Przyjazny Samorząd, Salon Przemysłu Turystycznego, Samorząd Przyszłości, Społeczeństwo, Współpraca Międzyregionalna i Zrównoważony Rozwój.”

„Podczas Europejskiego Kongresu Samorządów eksperci dyskutowali o możliwościach ograniczania „długu zdrowotnego”. Jednym z rozwiązań są programy nakierowane na redukcję szkód u pacjentów cierpiących na choroby przewlekłe i nawracające.”

„Europejski Kongres Samorządów (EKS) jest tworzony przez Instytut Studiów Wschodnich, który jest także organizatorem Forum Ekonomicznego w Karpaczu. EKS to inicjatywa dedykowana do rozwijania wątków samorządowych. To miejsce wymiany poglądów i pogłębiania współpracy, którego gośćmi są liderzy polskich i europejskich samorządów, ale także polityki centralnej i międzynarodowej, biznesu, nauki, kultury, mediów i organizacji pozarządowych.”

„Europejski Kongres Samorządów, to najważniejsze wydarzenie w Polsce poświęcone polityce i gospodarce lokalnej. Kongres ma już ugruntowaną pozycję na krajowym i zagranicznym rynku. Regularnie przyciąga najważniejsze postacie krajowych i zagranicznych samorządów, władz centralnych oraz biznesu.”

„W Mikołajkach spotkali się przedstawiciele miast, gmin i powiatów z całej Polski i zagranicy, liderzy biznesu oraz przedstawiciele rządu. Uczestnicy spotkania wielokrotnie podkreślali, że w skutecznym niesieniu pomocy ważny jest odpowiedni podział zadań oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi.”

„Gośćmi wydarzenia jest ponad 2000 osób wśród nich liderzy polskich i europejskich samorządów, przedstawiciele polityki centralnej i międzynarodowej, elit regionalnych, lokalnych, biznesu, nauki, kultury, mediów i organizacji pozarządowych. Misją Kongresu jest budowanie platformy porozumienia różnych środowisk, uwrażliwienie odbiorców na tematy społeczne, ekonomiczne, budowanie konsensu, czerpanie ze wzajemnych doświadczeń.”

„EKS to doskonała przestrzeń do dyskusji, wymiany poglądów i poszukiwania skutecznych rozwiązań, w którym udział biorą wyjątkowi goście – liderzy samorządów polskich i europejskich. Kongres to również miejsce do zacieśniania współpracy między przedstawicielami różnych obszarów: polityki, organizacji pozarządowych, nauki, kultury, biznesu czy mediów.”

„Mając na uwadze misję Kongresu - budowanie korzystnej atmosfery i lepszych warunków współpracy między europejskimi krajami i regionami - do udziału w dyskusjach i obradach Kongresu organizatorzy zapraszają osoby, które należą do grona międzynarodowych autorytetów i ekspertów w danych dziedzinach.”

„Siedem ścieżek tematycznych obejmuje ponad 70 punktów – paneli, raportów, warsztatów, wykładów i prezentacji. Naturalnym wspólnym ich mianownikiem są pieniądze, chociaż finanse dosłownie znajdują się w tytule tylko jednej ścieżki.”

„Położony nad jeziorem Tałty „Hotel Gołębiwski” w Mikołajkach na dwa dni stał się centrum spotkań liderów samorządowych z przedstawicielami administracji państwowej, organizacji pozarządowych i biznesu.”

„Jak wskazują organizatorzy, podczas EKS zaproszeni goście będą głównie rozmawiać o konieczności budowania nowego, sprawnego i solidarnego samorządu w nowej epoce.”

W Kongresie wzięło udział wielu znamienitych gości, m.in.:

Jerzy Buzek, Prezes Rady Ministrów w latach 1997-2001 i Przewodniczący Parlamentu Europejskiego w latach 2009-2012, obecnie Poseł do Parlamentu Europejskiego, Krzysztof Gawkowski – Wicepremier Minister Cyfryzacji, Krzysztof Bosak – Wicemarszałek Sejmu RP, Krzysztof Hetman – Minister Rozwoju i Technologii, Marcin Kuchciński – Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Konrad Fijołek - Prezydent Rzeszowa, Tadeusz Truskolaski - Prezydent Białegostoku, Piotr Grzymowicz - Prezydent Olsztyna, Wojciech Szczurek - Prezydent Gdyni, Piotr Wachowiak – Rektor SGH czy Rajmund Andrzejczak – były Szef Sztabu Generalnego WP.

Jednym z kluczowych wydarzeń podczas IX Europejskiego Kongresu Samorządów była sesja plenarna pod tytułem „Przyszłość idei decentralizacji w zmieniającym się świecie”.

Moderatorem sesji był Willie Sullivan - Starszy Dyrektor, Electoral Reform Society z Wielkiej Brytanii. W roli panelistów wystąpili: Marcin Kuchciński - Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Jerzy Buzek – Poseł do Parlamentu Europejskiego, Francisco Javier Ayala Ortega – Burmistrz Fuenlabrada, Hiszpania, Pekka Komu - Przewodniczący Zarządu Regionu Päijät-Häme, LADEC, Finlandia, Krzysztof Gawkowski - Wicepremier, Minister Cyfryzacji.

W trakcie sesji paneliści podkreślili, że demokracja powinna być dobrem, z którego mogą korzystać wszyscy, a nie tylko wybrana grupa. W dyskusji stwierdzono, że decentralizacja to bardzo dobra idea oddania części władzy w ręce samorządów. Zdaniem uczestników dyskusji w obliczu współczesnych wyzwań demokracja jest zagrożona, dlatego tak ważna staje się rola systemu zdecentralizowanego. W trakcie sesji Jerzy Buzek przypomniał o niezwykle istotnym znaczeniu decentralizacji zwłaszcza w kontekście niekorzystnych dla Europy rosyjskich działań. Zdaniem byłego Premiera „pomocniczość to sytuacja, gdzie władza na wyższym poziomie, na przykład Unia Europejska pomaga państwom członkowskim a państwo pomaga samorządom”. Paneliści zwrócili także uwagę na kwestie migracji w kształtowaniu jednostek samorządu terytorialnego i lokalnych społeczności, a także odnieśli się do kwestii związanych z rozwojem cyfryzacji i informacji.

Pierwszy dzień IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach zamknęła Gala, którą poprowadzili redaktor naczelny „Rzeczpospolitej”, Bogusław Chrabota i Malwina Żuchniewicz.

Podczas wieczoru wręczono sześć nagród Samorządowca Dwudziestopięciolecia w kategoriach: Sołtys, Wójt, Burmistrz, Starosta, Prezydent, Marszałek, a także trzy wyróżnienia za całokształt zasług i osiągnięć na rzecz Samorządu Terytorialnego. Nagrody wyróżnionym wręczali kolejno: Krzysztof Bosak – Wicemarszałek Sejmu, Jacek Protas – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Krzysztof Gawkowski – Wicepremier i Minister Cyfryzacji.

Nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Sołtys otrzymał Ireneusz Niewiarowski – Twórca i Prezes Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Wójt otrzymał Krzysztof Harmaciński – Wójt Gminy Iława, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia w kategorii Burmistrz zdobył Stanisław Bodys – Burmistrz Miasta Rejowiec Fabryczny, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięciolecia

Robert Szewczyk
Prezydent Olsztyna

Stanisław Bodys
Burmistrz Rejowca Fabrycznego

Krzysztof Gawkowski
Wicepremier i Minister Cyfryzacji

Marek Woźniak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego

w kategorii Starosta otrzymał Andrzej Płonka – Starosta Bielski, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięcioletnia w kategorii Prezydent otrzymał Wojciech Szczurek – Prezydent Gdyni, nagrodę Samorządowiec Dwudziestopięcioletnia w kategorii Marszałek otrzymał Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

Podczas Gali Krzysztof Hetman – Minister Rozwoju i Technologii wręczył wyróżnienia za całokształt zasług i osiągnięć na rzecz samorządu terytorialnego Kazimierzowi Barczykowi – współtwórcy Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, prof. Jerzemu Stępniewi – współtwórcy reformy Samorządu Terytorialnego w Polsce, w którego imieniu nagrodę odebrał Jan Król. Wyróżnienie otrzymał również prof. Jerzy Buzek – współtwórca reformy Samorządu Terytorialnego w Polsce. „To była rzesza niesamowitych ludzi, którzy czuli wielką wspólno-

tę w reformowaniu kraju. Warto przypomnieć, że samorząd to nie tylko dobre gospodarowanie, ale szczególne miejsce do budowania wartości. Taką wartością jest racja stanu.” - powiedział prof. Jerzy Buzek odbierając wyróżnienie i podsumowując czas reformy terytorialnej.

Drugi dzień IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach zakończył się Galą, którą poprowadzili redaktor Tomasz Sanpruch i Malwina Żuchniewicz.

W trakcie Gali wręczono kilka znaczących wyróżnień. Nagrody Prezesa Instytutu Pamięi Narodowej przyznano gminom zaangażowanym w ochronę pamięci historycznej. Nagrody wręczał dyrektor

Jacek Jaśkowiak
Prezydent Poznania

Wojciech Bakun
Prezydent Przemyśla

Konrad Fijołek
Prezydent Rzeszowa

Jerzy Buzek
Europoseł

Willie Sullivan
Starszy Dyrektor, Electoral Reform Society,
Wielka Brytania

Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Adam Siwek. Wyróżnienie to otrzymali: Urząd Gminy Wyry - nagrodę odebrała Joanna Pasierbek-Konieczny, przewodnicząca Rady Gminy Wyry, oraz Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie - w którego imieniu nagrodę odebrał Piotr Pilch, wicemarszałek Województwa Podkarpackiego. Przyznana została także Nagroda Europejskiego Kongresu Samorządów, którą wręczał Zygmunt Berdychowski – Przewodniczący Rady Programowej Europejskiego Kongresu Samorządów. Wyróżnienie to otrzymali: dr Boglarka Ban-Gal – Przewodnicząca Zgromadzenia Ogólnego Komitatu Borsod-Abaúj-Zemplén oraz Pekka Komu - Przewodniczący Zarządu Regionu Päijät-Häme.

Gale IX Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach uświetniły koncerty:

Katarzyny Żak, która zaśpiewała utwory z płyty Miłostna Osiecka, Anny Grzelak, Sąddeckiej Orkiestry Kameralnej wraz z zespołem SOK & Tango Attack pod dyr. Leszka Mieczkowskiego oraz Orkiestry Akademickiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie pod batutą Rafała Krauzego.

Panel: „Jak nie zostać z tyłu - cyfryzacja JST przy współpracy z biznesem”;
Od lewej: **Michał Misztal**, Prezes, Instytut Kreowania Przedsiębiorczości, **Bartosz Majewski**, Dyrektor Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, **Krzysztof Gawkowski**, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Cyfryzacji, **Daniel Beger**, Prezydent, Urząd Miejski w Świętochłowicach, **Adam Ciszkowski**, Prezes Zarządu, Związek Samorządów Polskich; **Konrad Fijołek**, Prezydent, Urząd Miasta Rzeszowa; **Alessandro Moricca**, CEO, PagoPA S.p.A., Włochy

Krzysztof Hetman
Minister Rozwoju i Technologii

Kazimierz Barczyk
Przewodniczący Federacji Regionalnych
Związków Gmin i Powiatów RP

IX Europejski Kongres Samorządów był miejscem nie tylko debat o tematyce społeczno-gospodarczej, ale obfitował także w bogaty program kulturalny obejmujący koncerty, pokazy filmów, czy spotkania z autorami najciekawszych premier książkowych roku.

W tym roku w Mikołajkach odbyły się spotkania poświęcone m.in. takim tytułom, jak: „Chiński obwarzanek. Od Tajwanu po Tybet, czyli jak Chiny tworzą imperium” – spotkanie autorskie z Prof. Michałem Lubiną, „Historia polityczna Polski 1989–2023” – spotkanie autorskie z Prof. Antonim Dudkiem, czy „Potrzeba zmian w samorządzie terytorialnym” - spotkanie autorskie z dr. Cezarym Trutkowskim.

Uczestnicy Kongresu mogli także podwyższyć swoje umiejętności i kompetencje biorąc udział w warsztatach dotyczących różnych obszarów, w tym np.:

„Jak zwiększyć szansę na elekcję? - determinanty wyborcze”, „Jak opracować dobrą strategię rozwoju gminy?”, czy „Jak przekonać nieprzekonywalnych – czyli jak komunikować strategiczne inwestycje?”

Krzysztof Harmaciński
Wójt Gminy Iława

Ireneusz Niewiarowski
Prezes Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów

Grzegorz Napieralski
Poseł, Sejm RP

Jacek Czaputowicz
Profesor, Uniwersytet Warszawski

Organizatorem Europejskiego Kongresu Samorządów jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, która prowadzi działalność na rzecz promowania dialogu i współpracy pomiędzy państwami Europy Środkowo-Wschodniej.

Najważniejszym wydarzeniem organizowanym przez Fundację jest Forum Ekonomiczne w Karpaczu – konferencja, która jest jednym z największych i najważniejszych wydarzeń gospodarczo-politycznych w tej części Europy.

Głównym Partnerem wydarzenia był Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Panel „Na jakie inwestycje stać dziś samorządy?”

Od lewej: **Jacek Sierak**, Kierownik Katedry Ekonomiki i Finansów Samorządu Terytorialnego, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, **Małgorzata Pachecka**, Wójt, Urząd Gminy Michałowice, **Tadeusz Truskolaski**, Prezydent Białegostoku, **Grzegorz Czarnocki**, Prezes, Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu, **Artur Kozioł**, Burmistrz Wieliczki.

Fundacja Instytut Studiów Wschodnich

ul. Solec 85, 00-382 Warszawa,
tel.: +48 22 583 11 00, fax: + 48 22 583 11 50
e-mail: forum@isw.org.pl
www.forum-ekonomiczne.pl